

да спечели наследството, което ужъ му се падало подиръ предшественика му Ладиславъ.

Но тоя пътъ хърват. боляри о връме узнали за намеренията му и о връме се събрали съ войските си при Драва. Калманъ хитър дипломатъ не отваря война, а праща пратеци при Хърватите, на които поръчва, че ако го зематъ за свой крал, той щъль да остави непокътнати досегашните имъ уредби и обичаи, той щъль да зачита политич. права на хърв. кралство, така щото и за напрѣдъ то щъло да биде самостоятелна държава съединена съ Унгария само съ това, дѣто кралът имъ ще биде общъ (персонална уния).

Историята е забѣлѣжила имената на 12-тѣ хърв. племена, които сѫ прѣговаряли съ пратениците на Калмана и сѫ намѣрили прѣложениетъ отъ него условия за приемливи. Тѣ имайки прѣдъ видъ, че мнозина боляри не признаватъ Свачича за кралъ, рѣшили да се откаже той отъ прѣстола и да се избере унг. кралъ Калманъ за хърв. кралъ при горните условия (персонална уния). Слѣдъ тия прѣговори отидаха боляритѣ съ войските си и съ Калмана въ гр. Крижевци, дѣто се държа формално събрание, въ което Калманъ писмено се задължилъ, че ще пази пълната независимостъ на Хърватско.

Тогава събранието формално го избра за хърват. кралъ и рѣши въпросите за коронацията му съ хърват. корона, за наследството на прѣстола и др.

Отъ Крижевци Калманъ тръгна за въ Биоградъ прѣстолния градъ на Хърватско въ Далмация за да се короняса. Изъ пътя го пресрѣща Петъръ Свачичъ при Петрова гора, дѣто се завърза сражение, въ което Свачичъ загиналъ. Отъ сега Калманъ отива безъ препятствие въ Биоградъ и се короняса за кралъ на Хърватско.

Ето така дойде хърватското кралство въ съюзъ съ Унгария, който, съ изключение на малки промеждутъци, трае повече отъ 800 години. Отъ сега маджарскиятъ крале иматъ насловъ: кралъ на Унгария, Хърватско и Далмация, а подъ Далмация се разбираятъ самоградовете и островите съ римското население.

Хърватско отъ 1102. до 1526. год.

Унгарско-хърватските крале прѣзъ първите 4 столѣтия сѫ отъ разни династии. Прѣзъ това връме Хърватско е наистина само въ персонална уния съ Унгария. То се управлява съвършено независимо отъ послѣдната. Кралът назначава свой синъ, или по-малъкъ братъ, или другъ свой роднинъ за свой замѣстникъ въ Хърватско, който има титла войвода или херцегъ (отъ нѣмското херцогъ) или младиятъ кралъ (ако е коронясанъ). Той има почти всичките кралски права, а ползува се отъ приходитъ на голѣми имения, които по нѣкога заематъ цѣли жунани.

Най-висока административна, сѫдебна, воена и финансиялна власть въ Хърватско е банъ, който се назначава отъ херцега, или направо отъ краля, ако длѣжността херцегъ е незаета. Банътъ е